

Reglement for finansforvaltning

Vedtatt 14.11.2023

Innhold

Reglement for finansforvaltning	1
1.Reglementets virkeområde	2
1.1 Hensikten med reglementet	2
1.2 Hvem reglementet gjelder for.....	2
2. Hjemmel og gyldighet	2
2.1 Hjemmel.....	2
2.2 Gyldighet.....	2
3. Forvaltningstyper	2
4.Formålet med lokalstyrets finansforvaltning	3
5.Generelle rammer og begrensninger	3
6.Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål	4
6.1 Innskudd i bank.....	4
6.2 Plassering i rentefond.....	4
6.3 Rapportering	5
7.Forvaltning av lokalstyrets låneportefølje og øvrige finansieringsavtaler	5
7.1. Vedtak om opptak av lån	5
7.2. Valg av låneinstrumenter.....	5
7.3. Tidspunkt for låneopptak	5
7.4. Konkurrerende tilbud og valg av leverandør	5
7.5. Låneforvaltning og valg av rentebetingelser.....	6
7.6. Rapportering	6
8.Forvaltning av lokalstyrets langsiktige finansielle aktiva	6
9.Valutasikring	6
9.1Valutasikring	6
9.2 Rapportering.....	7
10.Markedsendringer, konstatering av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko	7
10.1 Markedsendringer	7
10.2 Konstatering av avvik	7
10.3 Risikovurderinger.....	7
10.4 Kvalitetssikring	7
Vedlegg	12
10.7 Rapportmal: Krav til innhold i adm. Sjefens rapportering.....	12
10.8 Rapportmal: Valutasikring.....	13
12 Definisjoner på ord og uttrykk og lenker	13

1. Reglementets virkeområde

1.1 Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi målsettinger, strategier, rammer og begrensninger for lokalstyrets finansforvaltning (likviditet og gjeld), samt beskrive rapporteringsrutiner. Underliggende fullmakter/instrukser/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer akseptable avkastnings- og risikonivåer for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Longyearbyen lokalstyre (LL).

Administrasjonssjefen forestår den løpende finansforvaltningen på vegne av lokalstyret.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Svalbardloven § 40
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) § 14-13 Finans- og gjeldsforvaltning.
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fastsatt av KRD
- 18.november 2019 (FOR 2019-11-18 nr 1520).

2.2 Gyldighet

- Reglementet ble første gang vedtatt av lokalstyret i møte 14.6.2011 og trådte i kraft 15.6.2011.
- Revidert 13.09.2016 og 04.05.2021.
- Revidert reglement trer i kraft dagen etter at lokalstyret har vedtatt revidert finansreglement. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver valgperiode (lokalstyreperiode).
- Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instrukser som lokalstyret eller annet politisk organ har vedtatt for Longyearbyen lokalstyre sin finansforvaltning.

3. Forvaltningstyper

Finansreglementet vedtar målsettinger, strategier, rammer, begrensninger og rapporteringsrutiner for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål (kapittel 6).
- Forvaltning av gjeldsportefølje og andre finansieringsavtaler (leasing) (kapittel 7).
- Forvaltning av langsiktig finansielle aktiva (kapittel 8).
- Valutasikring (kapittel 9).

4. Formålet med lokalstyrets finansforvaltning

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en *rimelig avkastning* samt *stabile* og *lave netto finansieringskostnader* innenfor *definerte risikorammer*. Longyearbyen lokalstyres finansforvaltning skal drives slik at virksomheten har høy likviditet og lav finansiell risiko. I avveiningen mellom økt avkastning og redusert risiko skal redusert risiko velges.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Longyearbyen lokalstyre skal til enhver tid ha likviditet (inkludert evt kassakreditt) til å dekke løpende forpliktelser.
- Overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig total kostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.

5. Generelle rammer og begrensninger

- Lokalstyret skal i hht kommunelovens § 14-13 selv, gjennom fastsettelse av finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko.
- Reglementet skal baseres på Longyearbyen lokalstyres egen kunnskap om finansforvaltning.
- Lokalstyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen. Det påligger administrasjonssjefen en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for lokalstyret som anses som prinsipielle.
- Administrasjonssjefen skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at finansforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer Longyearbyen lokalstyre er eksponert for.
- Det tilligger administrasjonssjefen å inngå avtaler i samsvar med dette reglementet.
- Det tilligger administrasjonssjefen, med hjemmel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningstyper som er i overensstemmelse med lokalstyrets føringer. Administrasjonssjefen skal sørge for at fullmakter/instrukser/rutiner til enhver tid er à jour.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i Longyearbyen lokalstyres finansforvaltning.
- Administrasjonssjefen har fullmakt til å inngå bankavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Det kan inngås avtale om kassakreditt.
- Longyearbyen lokalstyre skal kun benytte norske banker, og alle plasseringer og låneoptak skal være i norske kroner.
- Administrasjonssjefen skal påse at samarbeidende forvaltere er informert om Longyearbyen lokalstyres forvaltningsrammer.

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Administrasjonssjefen gis fullmakt til å plassere Longyearbyens lokalstyres midler til driftsformål (ledig likviditet) i bankinnskudd i norske banker samt rentefond.

Forvaltningens avkastningsmål er å gi Longyearbyen lokalstyre konkurransedyktige betingelser sammenliknet med markedsbetingelsene som gjelder for innskudd i bank samt rentefond.

Longyearbyen lokalstyre kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating BBB eller tilsvarende kredittvurdering.

6.1 Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn seks måneder.
- Innskudd i norske finansinstitusjoner og utenlandske finansinstitusjoner etablert i Norge. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum 5 mrd. kroner, en rating på minimum BBB, og kommunens samlede innskudd i finansinstitusjonen skal ikke overstige 2 % av bankens forvaltningskapital.
- Alle innskudd skal skje i NOK.

6.2 Plassering i rentefond

Overskuddslikviditet kan plasseres i rentefond med følgende klassifisering, jf. verdipapirfondenes bransjestandard; likviditetsfond og obligasjonsfond.

Videre gjelder følgende;

- Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som er omfattet av Lov om verdipapirfond.
- Det skal ikke være uttaksbegrensinger på midlene og midlene skal være tilgjengelige på to virkedager.
- Fondet kan kun investere i norske rentepapirer, dvs. rentebærende papirer utstedt i NOK av OECD-land.
- Ingen av fondene skal ha lavere gjennomsnittlig kredittrating enn BBB- ("investment grade"). Dersom offisiell rating ikke foreligger eller er utilgjengelig, kan alternativt informasjon fra Nordic Bond Pricing benyttes jf. verdipapirfondenes bransjestandard.

Aktivafordeling og referanseindekser:	Likviditetsfond	Obligasjonsfond
Volum	0-100 %	0-50 %
Referanseindeks	SOL1X*	RM123FRN**

* SOL1X viser avkastningen på 3 mnd statsobligasjoner.

** Indeksen's fulle navn er Nordic Bond Pricings Norsk RM1-RM3, flytende renteindeks i norske kroner

6.3 Rapportering

Administrasjonssjefen skal i forbindelse med tertialrapportering og ved årets utgang legge frem rapporter for lokalstyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og midler beregnet for driftsformål for siste løpende kalenderår, jmf. Kommuneleves § 14-13. Rapportene tar utgangspunkt i vedlagte rapportmal.

7. Forvaltning av lokalstyrets låneportefølje og øvrige finansieringsavtaler

7.1. Vedtak om opptak av lån

Lokalstyret fatter selv vedtak om opptak av lån. Vedtaket skal minimum angi låneformål, lånebeløp og nedbetalingstid.

Med utgangspunkt i lokalstyrets vedtak har administrasjonssjefen fullmakt til å gjennomføre låneopptak, herunder godkjenne avdragsvilkår og rentebetingelser og evt rentebindingsperiode i hele lånets løpetid. Forvaltning av lokalstyrets innlån skal foregå etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommuneleves § 14-14 Vilkår for å ta opp lån.

7.2. Valg av låneinstrumenter

Lån tas opp i norske kroner og som direkte lån i banker. Finansiell leasing kan benyttes.

7.3. Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger til fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

7.4. Konkurrerende tilbud og valg av leverandør

Låneopptak / finansiell leasing skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal innhentes minst 2 konkurrerende tilbud. Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at lokalstyret fordeler låneopptakene / inngår avtaler om finansiell leasing mellom flere leverandører.

7.5. Låneforvaltning og valg av rentebetingelser.

- Et enkelt lån skal ikke være på mer enn 50 % av lokalstyrets samlede låneportefølje.
- Låneporteføljen skal bestå av et lite antall lån. Refinansiering og sammenslåing av lån skal vurderes.
- Minimum 25 % av låneporteføljen skal ha flytende rente (rentebindig kortere enn ett år), og minimum 25 % skal ha fast rente. Inntil 50 % av låneporteføljen kan ha fast rente.
- Maksimal rentebindingsperiode er 10 år. Maksimalt 50 % av låneporteføljen som har fast rente skal komme opp til fornyelse/forfall i løpet av neste 12 måneders periode.
- Renteutviklingen skal jevnlig overvåkes for å vurdere rentebinding.
- Mål for tilfredsstillende sammensatt rentebetingelser: den totale låneporteføljens vektete renteløpetid skal være max 3 år. For lån med fastrente skal gjennomsnittlig gjenværende rentebinding være mellom 1 og 6 år.

Longyearbyen lokalstyre velger å ikke ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP).

7.6. Rapportering

Administrasjonssjefen skal i forbindelse med tertialrapportering og ved årets utgang legge frem rapporter for lokalstyret på status for gjeldsforvaltningen for siste løpende kalenderår. Rapportene tar utgangspunkt i vedlagte rapportmal.

8. Forvaltning av lokalstyrets langsiktige finansielle aktiva

Med langsiktige finansielle aktiva menes midler som lokalstyret har avsatt og bestemt for varig eie (beslutning om varig eie kan omgjøres, men lokalstyret skal bli gjort kjent med konsekvensene av omgjøring).

Longyearbyen lokalstyre har pr dato ikke langsiktige finansielle aktiva. Dersom lokalstyret på et fremtidig tidspunkt har til hensikt å etablere forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, vil dette finansreglementet bli oppjustert med nødvendige og tilstrekkelige rammer og retningslinjer for slik forvaltning. Det endrede finansreglementet vil bli behandlet av lokalstyret før oppstart av forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

9. Valutasikring

9.1 Valutasikring

Longyearbyen lokalstyre gjennomfører enkelte anskaffelser i utenlandsk valuta. I den hensikt å sikre en mest mulig forutsigbar kontraktspris i norske kroner kan administrasjonssjefen gjennomføre valutasikring (dvs inngå terminkontrakter) i hht anskaffelsens betalingsplan. Valutasikring er mest aktuelt å gjennomføre når anskaffelsen har en verdi på over 1 mill NOK med betaling minst 1 måned etter inngått kontrakt /gjennomført bestilling. Det skal ikke utøves

spekulasjon knyttet til valutasikringen.

9.2 Rapportering

Administrasjonssjefen skal i forbindelse med tertialrapportering og ved årets utgang legge frem rapporter for lokalstyret på status for valutasikring for siste løpende kalenderår. Rapportene tar utgangspunkt i vedlagte rapportmal.

10. Markedsendringer, konstatering av avvik og vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

10.1 Markedsendringer

Dersom det skjer vesentlige endringer på grunn av utviklingen i markedet, enten med hensyn på risiko eller avkastning, skal administrasjonssjefen rapportere til lokalstyret uten ugrunnet opphold.

10.2 Konstatering av avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik umiddelbart lukkes. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom dette er større enn 0,5 mill NOK, skal uten ugrunnet opphold rapporteres til lokalstyret sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden, samt eventuelle endringer i finansreglementet. Dersom den konstaterte økonomiske konsekvens av avviket er mindre vesentlig kan slik rapportering vente til neste ordinære finansrapportering til lokalstyret.

10.3 Risikovurderinger

Det skal til hver rapportering til lokalstyret gjøres en vurdering av hva en generell endring i rentekurven på 1 %-poeng vil føre til i økte renteutgifter på lån og i økte renteinntekter på likviditet.

10.4 Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger lokalstyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet. Administrasjonssjefen pålegges ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes. Den eksterne vurderingen legges fram for lokalstyret. Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før lokalstyret vedtar nytt, endret finansreglement. I den sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene.

Vedlegg.

10.5 § 40 i Lov om Svalbard.

"§ 40. Kommune-loven kapittel 14 om økonomiforvaltning gjelder tilsvarende for Longyearbyen lokalstyre"

Kommune-loven kapittel 14 omhandler bl.a. låneopptak (§ 14-14) og finansforvaltning (§ 14-13)

10.6 § 14-13 i Kommune-loven.

"§ 14-13. Finans- og gjeldsforvaltning.

1. ledd: Finansreglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen i å ta en vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltningen, og som sikrer at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Finansreglementet skal også inneholde bestemmelser om hvilke avkastningsmål som skal ligge til grunn for finansforvaltningen.

10.7 Rapportmal: Krav til innhold i adm. Sjefens rapportering

Kravene til innholdet i kommunedirektørens (adm. Sjefens) rapportering til kommunestyret (lokalstyret) er regulert i forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner. Dette er også gjeldende for Longyearbyen lokalstyre.

I § 8 heter det følgende:

«Rapportene om finans- og gjeldsforvaltningen til kommunestyret eller fylkestinget skal inneholde en beskrivelse og vurdering av kommunens eller fylkeskommunens finansielle risiko og avkastning, sammenholdt med målene og kravene i finansreglementet.

Rapportene skal også inneholde en beskrivelse og vurdering av eventuelle vesentlige endringer i markedet og i kommunens eller fylkeskommunens finansielle risiko. Rapportene skal også opplyse om eventuelle avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen, og hvordan avvikene er håndtert.

Rapportene skal:

- a. Vise hvordan de finansielle midlene er sammensatt og markedsverdien av dem, både samlet og for hver gruppe av midler.
- b. Vise hvordan de finansielle forpliktelsene er sammensatt og verdien av dem, både samlet og for hver gruppe av forpliktelser.

- c. Opplyse om de finansielle forpliktelsesenes løpetid, og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder.
- d. Opplyse om aktuelle markedsrenter og kommunens eller fylkeskommunens egne rentebetingelser
- e. Opplyse om forhold som kommunestyret eller fylkestinget har stilt krav om at det skal opplyses om.

10.8 Rapportmal: Valutasikring.

Gi følgende opplysninger om sikringene, jfr GKRS nr 11 avsnitt 3.5.4 og GKRS nr 6 avsnitt 3.1.2 pkt 7:

- 10.8.1 Formålet med sikringen og sikringsstrategien
- 10.8.2 Sikringsobjekt (dvs kontrakt / bestilling)
- 10.8.3 Den risikoen som sikres
- 10.8.4 Varighet av sikringen
- 10.8.5 Hvordan måle og vurdere sikringseffektiviteten i sikringsperioden

12 Definisjoner på ord og uttrykk og lenker

Aktiva

Eiendeler i balanseregnskapet, for eksempel bankinnskudd, aksjer, fond, eiendom, inventar

Finansiell leasing

En leieavtale som overfører til leietaker det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll knyttet til en eiendel uten at eiendomsretten overføres. En leieavtale som ikke er en finansiell leasingavtale omtales som operasjonell leasingavtale.

Finansielle aktiva

For eksempel bankinnskudd, aksjer, obligasjoner, rentefond.

Framtidige renteavtaler (FRA)

Forward Rate Agreement. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

Likviditet

Likviditet betyr betalingsevne og er et økonomisk uttrykk for evnen til å kjøpe. Likviditet kan lett omsettes til kontanter.

NIBOR (Norwegian Inter Bank Offered Rate) Pengemarkedsrenten

NIBOR eller pengemarkedsrenten er renten på lån bankene imellom. Tilbud og etterspørsel i

NOK

Norske kroner

Rating av banker

AAA	Banken har ekstrem sterk kapasitet til å oppfylle sine finansielle forpliktelser.
AA	Banken har veldig sterk kapasitet til å oppfylle sine finansielle forpliktelser.
A	Banken har sterk kapasitet til å oppfylle sine finansielle forpliktelser, men er litt mer utsatt for endringer i omstendigheter og økonomiske forhold enn AA / AAA-banker
BBB	Banken har tilstrekkelig kapasitet til å oppfylle sine finansielle forpliktelser, men negative økonomiske betingelser eller endrede omstendighet kan føre til at banken får noe mindre kapasitet til å oppfylle sine finansielle forpliktelser.
BB / B / CC / CC	Banker med disse ratingene anses å ha spekulative egenskaper. BB angir minste grad av spekulativ egenskap, CC den høyeste grad av spekulativ egenskap.

Definisjonene er hentet fra Standard & Poor's (S&P) definisjoner:

http://www.bankersalmanac.com/addcon/infobank/credit_ratings/standardandpoors.aspx

Rentebytteavtaler (SWAP).

Avtale mellom to parter om å bytte framtidige rentebetalinger knyttet til en bestemt hovedstol. Selve hovedstolen blir normalt ikke vekslet. Slike avtaler gjør det i prinsippet mulig å skille valget av rentebinding fra valget av låneinstrument.

Rentekurve

Oppstår når en sammenligner renter for ulike tidshorisonter. Kurven danner utgangspunkt for prising av rentepapirer og bankrenter og påvirkes av forhold som forventninger, risiko knyttet til ulike tidshorisonter samt tilbud og etterspørsel i rentemarkedets ulike tidshorisonter.

Renterisiko

Risikoen for at verdien på plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned og motsatt. Det er også renterisiko knyttet til kommunens innlån. Endringer i markedsrenten påvirker rentekostnader, og for eksempel også innløsningsverdi på opptatte fastrentelån.

Lenker:

Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-11-18-1520?q=FOR%2020090609-0635>

Norges Bank: definisjon av div ord og uttrykk <http://www.norges-bank.no/Ord-og-uttrykk/>

Finanstilsynet
<http://www.finanstilsynet.no/>

Finansnæringens
Fellesorganisasjon
<http://www.fno.no/>

•